

QUIN PREVERE, PER A QUINA ESGLÉSIA?¹

*Rafel Mas Tous
Antoni Vadell Ferrer*

El Papa Benet XVI va convocar oficialment un “Any Sacerdotal” en ocasió del 150è aniversari del “dies natalis” de Joan Maria Vianney, el sant patró de tots els rectors del món, que començà el divendres 19 de juny de 2009, solemnitat del Sagrat Cor de Jesús –jornada tradicionalment dedicada a l’oració per la santificació del clergat. I aquest any, segons paraules del mateix Benet XVI, “desitja contribuir a promoure el compromís de renovació interior de tots els sacerdots, perquè el seu testimoni evangèlic en el món d’avui sigui més intens i incisiu.”²

La revista *Comunicació* amb motiu d’aquesta efemèride dedica aquest número a una reflexió sobre el prevere. A nosaltres se’ns ha demanat una breu aportació sobre la figura del capellà avui. El que oferim en aquest escrit són algunes reflexions, intuïcions i interrogants que ens plantejam com a preveres i pels preveres, per tal de viure el ministeri presbiteral en el present i futur de l’Església de Mallorca.

Començam assenyalant les prioritats en la vida del prevere que trobam a la *Pastores Dabo Vobis*, per tal d’establir el marc referent de la teologia del ministeri que ens ofereix el Magisteri. Després hem volgut fer una ullada, de manera molt simple, a la realitat del presbiteri de Mallorca. Ens hem centrat en les dades numèriques objectives. El que ens proposa l’Església universal

(1) Les reflexions que aquí trobareu són fruit de dues fonts. La primera, el número de *Surge, Revista Sacerdotal*, vol. 66, número 648-650 (2008). Monogràfic sobre el prevere jove d’avui. On podeu trobar dues reflexions dels autors d’aquest article que ens han servit com a rerefons. La segona són les aportacions que un grup de preveres “intergeneracional” ha fet a l’esbós que els presentàrem.

(2) Carta de Benet XVI amb motiu de l’inici de l’Any sacerdotal, en el 150è aniversari de la mort del sant rector d’Ars, 19 de juny de 2009.

cal concretar-ho a la nostra Església particular. El tercer apartat d'aquest article neix del diàleg entre els dos punts primers. Per això proposam alguns interrogants i intuïcions de futur, que ens sorgeixen de l'escolta del que ens demana l'Església avui als preveres, i de la mirada realista a la nostra capacitat de resposta. Finalment acabam amb una conclusió i dues citacions que interpel·len la nostra vida de preveres des de l'òptica d'una religiosa i el testimoni d'un prevere en una entrevista.

1. Prioritats en la vida del prevere segons *Pastores Dabo Vobis*³

La *Pastores Dabo Vobis*⁴ (PDV), en l'apartat de "la vida espiritual en l'exercici del ministeri" (núm. 24-26) deixa ben clar que "hi ha una relació íntima entre la vida espiritual del prevere i l'exercici del seu ministeri" (núm. 24). En tant que el ministeri sacerdotal és participació en el ministeri salvífic de Jesucrist, Cap i Pastor, aquesta relació íntima troba la seva expressió en la "caritat pastoral". En la mateixa exhortació apostòlica la trobam definida com "aquella virtut amb la qual nosaltres imitam Crist en la seva entrega de si i en el seu servei. No només és allò que feim, sinó la donació de nosaltres mateixos que mostra l'amor de Crist pel seu poble. La caritat pastoral determina el nostre mode de pensar i d'actuar, la nostra manera de comportar-nos amb la gent. I resulta particularment exigent per a nosaltres" (núm. 23).

Aquesta "caritat pastoral" ens exigeix de manera particular i específica una relació personal amb el presbiteri, unit en i amb el Bisbe, tal com diu el Concili Vaticà II a la *Presbyterorum Ordinis*, 14 (PO). Així mateix la "caritat pastoral" té la seva font específica en el sagrament de l'Orde, i troba la seva expressió plena i aliment suprem en l'Eucaristia, i és per això que la caritat

(3) No és la nostra intenció elaborar cap tractat sobre el ministeri presbiteral. Són molts els experts que ho han fet i de forma molt encertada darrerament en llibres, articles i ponències a Jornades de formació del clergat. Per citar-ne alguns: Profesores de la Facultad de Teología de Burgos, *Diccionario del sacerdocio*, Biblioteca de Autores Cristianos, 2005; Walter Kasper, *El sacerdote, servidor de la alegría*, Sígueme, 2008; Gisbert Greshake, *Ser Sacerdote Hoy*, Sígueme, 2003; Juan María Uriarte, "Aproximación panorámica a la espiritualidad de los presbíteros", a: *Quaderns de Pastoral* 162 (1997), *Ibid.*, *Ministerio presbiteral y espiritualidad*, IDATZ, Sant Sebastià 2004; Timothy Radcliffe, OP, *Les prêtres et la crise de désespoir au sein de l'Église*, a: *La Documentation catholique* 2322 (2004); Enzo Bianchi, *Als preveres*, Sígueme, Salamanca 2005; AA.VV., *Radiografía del clero secular español: Análisis de la encuesta a los sacerdotes diocesanos en activo realizada por la revista 21rs*, Verbo Divino, Estella 2008. Tenim molt presents les aportacions a la teologia del ministeri sacerdotal que han fet el Bisbe Juan María Uriarte i els preveres Saturnino Gamarra, de la Diòcesi de Vitòria, i Alfonso Crespo, de Màlaga. També la ponència de Marc Vilarassau SJ: *La necessària transfiguració*.

(4) Joan Pau II, Exhortació Apostòlica Postsinodal *Pastores dabo vobis*, sobre la formació dels preveres en la situació actual (25 de març de 1992).

pastoral constitueix el principi interior dinàmic capaç d'unificar les múltiples i diverses activitats del prevere (Cf. PDV 23).

Tenint en compte aquesta íntima relació entre la vida espiritual del prevere i l'exercici del seu triple ministeri, la PDV 26 s'expressa així:

1. "El sacerdot és, abans que res, ministre de la Paraula de Déu; és ungit i enviat per anunciar a tothom l'Evangelí del Regne."
2. "És, sobretot, en la celebració dels Sagraments i en la celebració de la Litúrgia de les Hores on el sacerdot està cridat a viure i testimoniar la unitat profunda entre l'exercici del seu ministeri i la seva vida espiritual."
3. "Finalment, el sacerdot és cridat a revivre l'autoritat i el servei de Jesucrist, Cap i Pastor de l'Església, animant i guiant la comunitat eclesial."

Aquestes són les prioritats ministerials que ens suggereix el Magisteri de l'Església. Però tampoc no és casual o arbitrari l'ordre i la manera d'expressar-les: *per damunt de tot, ministre de la Paraula; sobretot, en la celebració dels Sagraments; i finalment..., animar i guiar la comunitat eclesial...*

2. Dades numèriques dels preveres a Mallorca, avui⁵

Parròquies	155
Preveres diocesans	240
Preveres diocesans en actiu	178
Religiosos amb càrrec pastoral	39
Diaques permanents	11
Rectors	105
Vicaris	49
Adscrits	27
Col·laboradors	35

(5) Aquestes dades corresponen al 31-12-2009 i fan referència als preveres, diaques i religiosos amb càrrec pastoral a la Diòcesi de Mallorca.

Edats dels preveres, diaques i religiosos amb càrrec pastoral

ANYS	NOMBRE	ANYS	NOMBRE	ANYS	NOMBRE	ANYS	NOMBRE
94	1	74	6	64	8	49	3
92	1	73	9	63	6	48	1
91	3	72	8	62	5	47	4
90	1	71	11	61	7	46	3
89	1	70	5	60	4	45	5
88	5	69	11	59	3	44	2
87	4	68	9	58	1	43	3
89	4	67	10	57	3	42	4
85	5	66	8	56	6	41	3
84	7	65	11	55	3	40	2
83	4			54	1	39	2
82	5			53	2	38	3
81	5			52	3	37	2
80	9			51	3	33	2
79	8			50	6	31	2
78	8					29	1
77	12					28	1
76	10					25	1
75	4						
TOTAL	97		88		61		44

Fixem-nos que aquestes són dades numèriques, però pensam que aquesta anàlisi no és suficient per a fer-se càrrec de quina és la realitat. Amb aquestes taules podem respondre a la pregunta “quants som?”, però no a la pregunta “qui som?” o “amb qui comptam?”, i d’això n’hem de ser molt conscients.

L’exercici del ministeri presbiteral ha anat canviant molt al llarg de la història de l’Església. La figura del rector de tota la vida ha estat i és una figura molt bella, però tal volta no sigui el model possible avui. El que no podem perdre, l’herència que no podem deixar del capellà d’ahir com Sant Joan Maria Vianney i tants d’altres preveres com ell, és ser pastors i apòstols. Si bé, el rector de tota la vida, només a un lloc, segurament ja no és possible.

Hi ha capellans a la nostra Diòcesi que han d'atendre diversos encàrrecs (parròquies, serveis diocesans, complementarietat de les dues tasques...). Si bé això no és el cas de tots. Encara n'hi ha bastants que només tenen una parròquia i poden exercir el ministeri a l'estil del "rector d'Ars"..., però la realitat no és aquesta: alguns d'ells només hi són hora de missa.

També es dona un altre cas: amb l'excusa d'haver d'atendre diverses tasques pastorals es justifica no dedicar-se de ple a cap d'aquestes.

Segurament amb aquests dos exemples feim una caricatura del prevere de Mallorca. No deixa de ser una realitat que sovint comentam entre preveres i amb laics. Atrèvim-nos a fer la gran pregunta i intentem respondre-la: quin és el model de prevere que necessita avui Mallorca i pot oferir la Diòcesi? Això és clar? Sembla que no sempre ho és..., perquè si no, no es donarien aquestes diferències, que uns tinguin tanta feina i altres tan poca. I no ho podem arreglar i excusar tot en les circumstàncies de cada un o amb els carismes personals, o que "això, tanmateix no ho arreglarem". El que és clar és que hi ha molta gent desencantada, i cal afrontar això amb profunditat, amb valentia i sense por, però hi hem de jugar tots i ens hem d'escoltar tots, capellans i Bisbe. A un capellà se li ha de poder dir quan se li confia una missió què se li demana i després acompanyar-lo per anar revisant-ho. El que és necessari és veure la globalitat del projecte diocesà, i que cadascú s'hi situï des de les seves possibilitats reals, per tal de saber amb qui comptam i amb qui no comptam. És això demanar massa?

3. Interrogants i intuïcions de futur

Tenint en compte les prioritats de la PDV i la realitat que revelen aquestes dades numèriques, ens atrevim a plantejar alguns interrogants, intuïcions i pistes de futur.

Cada un dels punts que enumeram a continuació va encapçalat per preguntes que sovint sorgeixen en les nostres reunions.

Hi ha dos principis que ens semblen fonamentals tenint en compte el context sociocultural de Mallorca, i la realitat de la nostra Diòcesi. El que urgeix més en aquest moment a ca nostra és "anunciar l'Evangelí del Regne a tots" (Mt 28, 19). Això passa, primerament i necessària, per viure i testimoniar amb la nostra vida aquest anunci. El prevere abans de ser servidor de la Paraula és destinatari de la Paraula. Abans de ser pastor és ovella. No necessita estar tan pendent de qui el segueix, com de "a qui segueix"; ens ho recorda Marc 3,13: "Jesús els cridà perquè estiguessin amb ell."

En la pràctica, la nostra pastoral és missionera?

En les nostres trobades, reunions i plans pastorals repetim constantment que estam en un context missioner, però ens demanam si ho tenim en compte en les nostres prioritats ministerials i si la nostra mentalitat pastoral és missionera. Cal anunciar l'Evangelí a tots, als allunyats i als propers, als que s'acosten ocasionalment a les nostres comunitats, demanant un servei, i que potser encara no han descobert la bellesa del Crist. A l'hora d'organitzar una unitat pastoral, tenim en compte la prioritat d'anunciar l'Evangelí o d'organitzar el servei de misses i d'altres celebracions? Quan cercam els àmbits pastorals on hem d'enviar els preveres que tenim, en quins àmbits pensam? A l'hora d'estructurar la formació dels futurs preveres, quin model de prevere els presentam? Per a quines prioritats els educam?

Ens urgeix redibuixar i redefinir el mapa pastoral de les nostres comunitats i els llocs d'anunci. Primer haurem de trobar els criteris per a fer efectiva aquesta redefinició. Ens haurem de posar d'acord en què entenem per par-ròquia i per comunitat, per unitats de pastoral i delegacions. Després caldrà prendre decisions; tal volta potenciar altres llocs de presència missionera o descobrir-ne de nous.

Dins aquest context missioner creim que com a Església de Mallorca hem de fer una opció clara i decidida per una pastoral d'evangelització a diferència i enfront d'una pastoral de manteniment. Evangelitzar constitueix la raó de ser de l'Església; la seva vocació i identitat més profunda. D'aquesta forma no es pot acontentar fins a arribar que tots els cristians assumesquin aquesta vocació com a vocació personal. En la mesura que la pastoral de l'Església en el seu conjunt –i en totes les concrecions possibles– sia de veres evangelitzadora, es convertirà en vocacional; en una pastoral que té com a centre Déu que crida cada un dels cristians.

Caldrà caminar cap a una Església que passi de l'espera a la proposta. Per això hauríem de ser preveres propers que no sols han d'acollir, sinó que han de saber perdre temps, escoltar, interrogar i deixar-se interrogar per la història i la realitat en la qual estam submergits.

És evangelitzadora la nostra pastoral?

No podem deixar de tenir en compte el procés d'evangelització que ens proposa el Concili Vaticà II, en el seu decret sobre l'acció missionera *Ad Gentes* (núm. 15-17), seguint aquest ordre: testimoni, caritat, anunci explícit de l'Evangelí, iniciació cristiana o catecumenat, vida comunitària i missió. No podem oblidar cap d'aquests elements i molt manco perdre la consciència que es tracta d'un procés molt ben entrellaçat. Si no arribam a l'anunci explícit de l'Evangelí, cal deixar ben clar que el nostre testimoni i la nostra caritat no són evangelitzadors; però al mateix temps, si la nostra pastoral no és

clarament de primer anunci, els itineraris d'iniciació cristiana, que proposa el PDP,⁶ seran vernissos superficials que no iniciaran a la vida cristiana, i no engendraran vida comunitària, i el resultat serà novament la frustració pastoral. Per a ser més concrets: què pot passar a una comunitat cristiana de Mallorca que només veu el capellà en el moment de la missa dominical? Pensem que si abans de la missa dominical no es cuida el testimoni enmig del carrer, la caritat i la cura de les persones, especialment pobres i malalts, la catequesi..., no farà falta que el capellà hi vagi, perquè prest no hi haurà gent que vagi a missa. Què haurà fallat?

Molt de camp i pocs segadors: què podem fer?

És cert que la manca de capellans fa que els nostres ritmes de vida siguin un poc "frenètics" però també pot fer que hi hagi l'anomenat "atur encobert".⁷ Ja ho apuntàvem més amunt. Tot això pot conduir-nos insensiblement a una superficialitat i un nerviosisme que produeixen incomoditat i malestar en un mateix i en el propi entorn. Conscients que les nostres vides només seran evangèlicament significatives si parteixen de la passió i la seducció per la persona de Jesús i el seu missatge, cal assumir la nostra responsabilitat personal en un camí de creixement interior.

Ens cal, avui més que mai, trobar un equilibri entre la disponibilitat per escoltar i atendre les necessitats del món i de l'Església, i al mateix temps respectar el propi subjecte, el propi ritme amb les pròpies necessitats. És molt important que tinguem instàncies que ens ajudin a fer aquest discerniment entre la disponibilitat i la necessitat. A alguns se'ns haurà d'animar a implicar-nos més en la tasca, a altres se'ns haurà de convidar a anar a un ritme més tranquil, a aprendre a delegar, a fer feina amb equip, a incorporar de manera concreta el laïcat.

Per altra part, diu una dita mallorquina que "hem de llaurar amb els bous que tenim", però potser haurem de delimitar també les quarterades a llaurar. El que no pot ser és que vulguem llaurar amb dos bous el que llauràvem amb setze. Si bé, també és veritat que ens hem de posar d'acord sobre quines són aquestes quarterades. No pot ser pocs bous i cadascú dispersat per distints indrets. És més que necessari que ens posem d'acord amb les famoses "prioritats" que cal consensuar i posar en pràctica.

(6) *Pla Diocesà de Pastoral 2009-2013*, Bisbat de Mallorca, pàg. 24.

(7) Amb aquesta expressió es refereix a la situació que viuen preveres quan et diuen: "No tenc feina." És a dir la "demanda" al que estan habituats de serveis sacramentals s'ha reduït tant que el prevere està en "atur". Quan el que realment hi ha és més feina que mai!!! Cf.: URIARTE, JUAN MARÍA, "Ministerio presbiteral y espiritualidad", *Idatz* (Gentza: 8), Sant Sebastià 2000, 24.

Tornant a la pregunta que encapçala el present apartat: què podem fer, amb tant de camp i pocs segadors? Ens atrevim a dir, a partir del que hem dit abans, dues coses:

- Vetlar pels segadors, ajudar-los a discernir entre la disponibilitat i la necessitat. Per això es necessita una instància que acompanyi els capellans i els ajudi a descobrir aquest equilibri.
- Tenir un projecte que marqui les prioritats i que es prenguin opcions en vistes a aquestes prioritats. Aquest projecte suposa una programació, una execució i una revisió.

La PDV ens diu que la identitat del prevere té una dimensió *essencialment relacional*. Ens hem de demanar com ha de ser la relació amb el Bisbe, amb el presbiteri, amb la vida religiosa, el laïcat? Com hem de plantejar la dimensió relacional del prevere? Comunitats-equips de preveres?

El capellà és un home de relació i en viu; també és el seu aliment, és constitutiu del seu ser i missió. Potser seria interessant formar petites comunitats apostòliques amb altres capellans? I amb altres laics, sentint i as-saborint la comunitat? Al cap i a la fi la diversitat és quelcom molt propi de l'element diocesà. Aquesta Església que estimam perquè la coneixem, o tal volta coneixem perquè l'estimam.

Som col·laboradors del Bisbe. Compartim el seu ministeri apostòlic i el seu sacerdoci. Som servidors d'un projecte que anima el Bisbe. El capellà no és un "llanero solitario" que fa el seu propi pla, d'acord amb les seves afinitats i eufòries espirituals. Duu a terme el projecte de la Diòcesi, enriquit amb tota la seva personalitat. És clar que això suposa que la Diòcesi tengui un projecte, que ha de respondre, no tan sols a les directrius dels superiors, sinó sobretot a les necessitats i prioritats de la Diòcesi. És clar que això no ho pot fer el Bisbe tot sol. Ho feim junts, com a presbiteri, com a Diòcesi. I el projecte neix del *diàleg*, de l'escolta recíproca i del discerniment. Ens és necessari a tots aprendre i exercir una altra manera de governar, de delegar, de servir, de relacionar-nos.

Com ha d'esser el prevere avui? Alguns parlen de prevere itinerant. Què pot significar?

No es tracta d'una itinerància que nesqui de la resignació, sinó de la mirada nova cap a Jesucrist i cap al món. El Senyor era un itinerant. Parlam molt de pastoral d'acollida, que les nostres comunitats siguin acollidores, i està molt bé. Però Jesús més que acollir, es deixava acollir, més que esperar a casa, anava pels camins i entrava en contacte amb la gent. Tal volta sigui aquest el model de capellà que hem d'anar perfilant per demà. Amb els d'Emaús (Lluc 24) Jesús entra en la conversa: estan desanimats i no el re-

coneixen. Ell tampoc no es presenta. Els escolta profundament, i amb molta senzillesa i delicadesa els exposa la seva manera de veure els fets. Queden encantats, els cau bé, i el conviden a sopar i a romandre. Jesús es deixa acollir, i en la fracció del pa el reconeixen. El capellà (i tot cristià) és algú que s'interessa per la conversa dels altres: per les seves preocupacions, per les seves vivències i preguntes, per allò que els angoixa i els fa feliços. Entra en diàleg, conversa amb el món, intenta entendre el seu llenguatge i escolta. Exposar amb delicadesa i discreció la seva visió, sabent que segurament no serà compartida per tots, però és la seva aportació des del respecte i el ser respectat. Es deixa acollir, perquè la seva amabilitat cau bé. I l'amabilitat no és una estratègia per a conquerir adeptes, és una característica pròpia d'un cristià que estima i cerca estimar cada dia més els altres i, a més, és molt conscient que necessita ser estimat.

Com es pot ser un prevere *itinerant* i alhora *encarnat* en la realitat? *Itinerant*, en tant que no serveix només una comunitat; *encarnat*, perquè és l'única manera de ser un prevere que evangelitza... El prevere no és un director general, és un pastor que acompanya, un servidor, un que escolta, que coneix la gent i els estima. Això passa per l'encarnació, també dins la itinerància. En la situació numèrica que abans hem descrit, respondre a la pregunta que encapçala el paràgraf és vital per a la vida dels capellans i de les nostres comunitats. És evident que aquí hi entra molt de prop la participació del laïcat, dels religiosos, dels diaques permanents, definir què entenem per comunitat, i equilibrar la nostra dedicació a les distintes realitats pastorals.

Llocs de presència del capellà ? On i com? Només la parròquia? Nous àmbits d'evangelització? Quins?

Hem de constatar que en la realitat social i diocesana en la qual som immersos sorgeixen constantment necessitats noves que posen a prova la nostra capacitat d'escolta i de resposta.⁸ Ens adonem que el que durant un temps ha estat vàlid, un dia deixa de tenir sentit, ja sigui perquè no es correspon amb una necessitat real o perquè es converteix en un treball, possiblement eficient, però que no diu res de l'evangeli en el context. Davant d'aquesta situació, el repte consisteix a superar la temptació de construir un món a la nostra mesura, on ens trobem bé perquè el coneixem, perquè és el que sempre hem fet, perquè ens hi sentim identificats. No deixa de ser una espècie de niu

(8) A l'antic Mestre de l'Orde dels dominics, Fr. Timothy Radcliffe, se li va demanar quins eren els nous camps de missió i quins hauríem de tancar per fer front als nous. Ell contesta dient: "Usted pregunta por lo que deberíamos cerrar. Creo que primero la cuestión a la que debemos responder es qué deberíamos abrir. Hagamos algo nuevo primero y luego veamos lo que, en consecuencia, debemos abandonar." Cf.: Timothy Radcliffe, *Os llamo amigos: entrevista con Guillaume Goubert*, San Esteban, Salamnca 1981, pàg. 82.

càlid que va perdent en exigència de compromís, encara que de vegades el sapiguem justificar amb construccions intel·lectuals i pastorals molt sòlides.

Si és veritat que el camí que féu Jesús ningú no el pot fer per mi, també és cert que l'he de fer amb tots vosaltres... Quina alegria poder gaudir d'una comunitat, d'un equip, d'un grup. La parròquia no és per a molts aquesta referència i vivència comunitària? A la comunitat, la que sigui, hi hem de trobar la confirmació de les nostres opcions cristianes que potser ens fan sentir "com un orfe perdut", enmig d'una societat que no és cristiana; il·luminació o discerniment per a les nostres decisions; contrast i interpel·lació en les nostres debilitats; espais de celebració joiosa de la fe.

A tall de conclusió

El que no podem fer és enganyar-nos a base de sublimar la nostra situació, fent veure que miram a una altra banda i esperant que el temps faci que les coses s'arreglin totes soles. Aquesta actitud és la que ens ha fet més mal els darrers anys. Per això no hem canviat coses que fa temps ja haurien d'haver estat previstes, per això hem seguit esperant que la tendència a la baixa de les vocacions sacerdotals es revertiria de cop i tornariem a tenir el Seminari ple. Hem fet una mica com l'estruç que fica el cap a terra per tal de protegir-se, però amb el cap ficat a terra les coses tendeixen a empitjorar, no a millorar.

Podem fer menys per tal de fer millor. Hauríem de **prioritzar**, no tant en funció d'uns plans pastorals ideals, per molt necessaris que siguin, sinó en funció dels nostres talents i de les nostres possibilitats reals, que encara són moltes. Hem d'optimitzar els recursos que tenim intentant que no es cremin inútilment i mirant de treure el millor rendiment. Tal volta podríem començar fent un diagnòstic, no d'allò que no funciona, sinó d'aquelles coses que funcionen a la nostra Església, i per funcionar volem dir el següent: allò que obté resposta, allò que convoca tant la gent de fora com la de dins, allò que produeix "consolació" col·lectiva, allò que anima a seguir apostant. Segons aquest diagnòstic, caldria definir la prioritat, allò que preferim a tota la resta, allò per què estam disposats a "gastar-nos els quartos". No vol dir que tota la resta no sigui important, sinó que la seva importància serà relativa a la importància d'allò que hem posat en primer lloc.

Si com a preveres de l'Església de Mallorca creim en el futur, crearem futur. Crear futur voldrà dir, en primer lloc, conversió personal. Després haurà de venir la transformació d'estructures; és a dir, realitzar canvis seriosos en la nostra vida i les nostres obres. No de forma teòrica, gloriosa, sublimada; sinó des de les realitzacions concretes; encara que sia des del dolor de la recerca, des de la imperfecció.

Acabam amb dues citacions textuais perquè ens semblen interessants, ja que indiquen dues pistes per a la vida del prevere. La primera ens convida a no eludir la nostra responsabilitat en la situació del prevere avui. I la segona ens diu que avui ser capellà és complex, però que aquesta dificultat no ens impedeix una vida reeixida.

“El hecho es que no es obligación nuestra preservar la vida religiosa. Nuestra única obligación consiste en morir siendo religiosos. Debemos dejar de buscar razones, de aceptar excusas, de contarnos profecías que se cumplen a sí mismas y que nos permiten seguir en nuestro puesto. Hablamos de disminución numérica y de incremento de edad media como si las cifras y el tiempo fueran el sentido de nuestro compromiso y la medida de nuestro éxito. Hablamos de tradición y de “vida espiritual” como si las actividades diarias y los rituales inmutables fueran el signo de nuestra fidelidad o la manifestación de nuestra fe [...]. Como todos los demás en nuestra cultura, consideramos las instituciones como signos de nuestro éxito, y su pérdida como un símbolo de nuestro fracaso, como una razón para acomodarnos y dejar que el resto del mundo siga adelante.”⁹

“Em sembla que a vegades tenim un problema: no saber viure Déu joiosament. Els capellans passem moments molts trists per la vida que fem, per la solitud que hem d'afrontar, per la incomprensió d'alguns pobles, que a vegades no els entenen, o perquè ells no entenen el poble. I la joia es perd. A més els capellans, quan ens reunim, parlem dels nostres problemes i l'important és viure els problemes dels altres. El capellà només té dues maneres d'afrontar la vida. La primera –ja no et diria la pregària– és sentir-te lligat a Déu irreversiblement. I la segona és que no ha de viure **per** la gent, ha de viure **de** la gent.; és a dir, la vida la reps dels altres [...]. Ser capellà és tan bonic, que no pot ser fàcil. El moll de l'os de ser capellà és saber que Déu t'ha arreglat i no t'ha preguntat si t'agrada o no. No pertanye's, pertànyer als altres i assumir que hi ha moments que els teus propis problemes i les teves pròpies misèries passen a segon terme perquè has de ser simplement una ànima que acull una altra ànima.”¹⁰

(9) JOAN CHITTISTER, OSB, *El fuego de estas cenizas*, Sal Terrae, Santander 1988, pàg.88.

(10) MARIA TERESA POUS, *Mossèn Ballarín: Retrat d'una vida*, Club Editor, Barcelona 1993, pàg. 67.